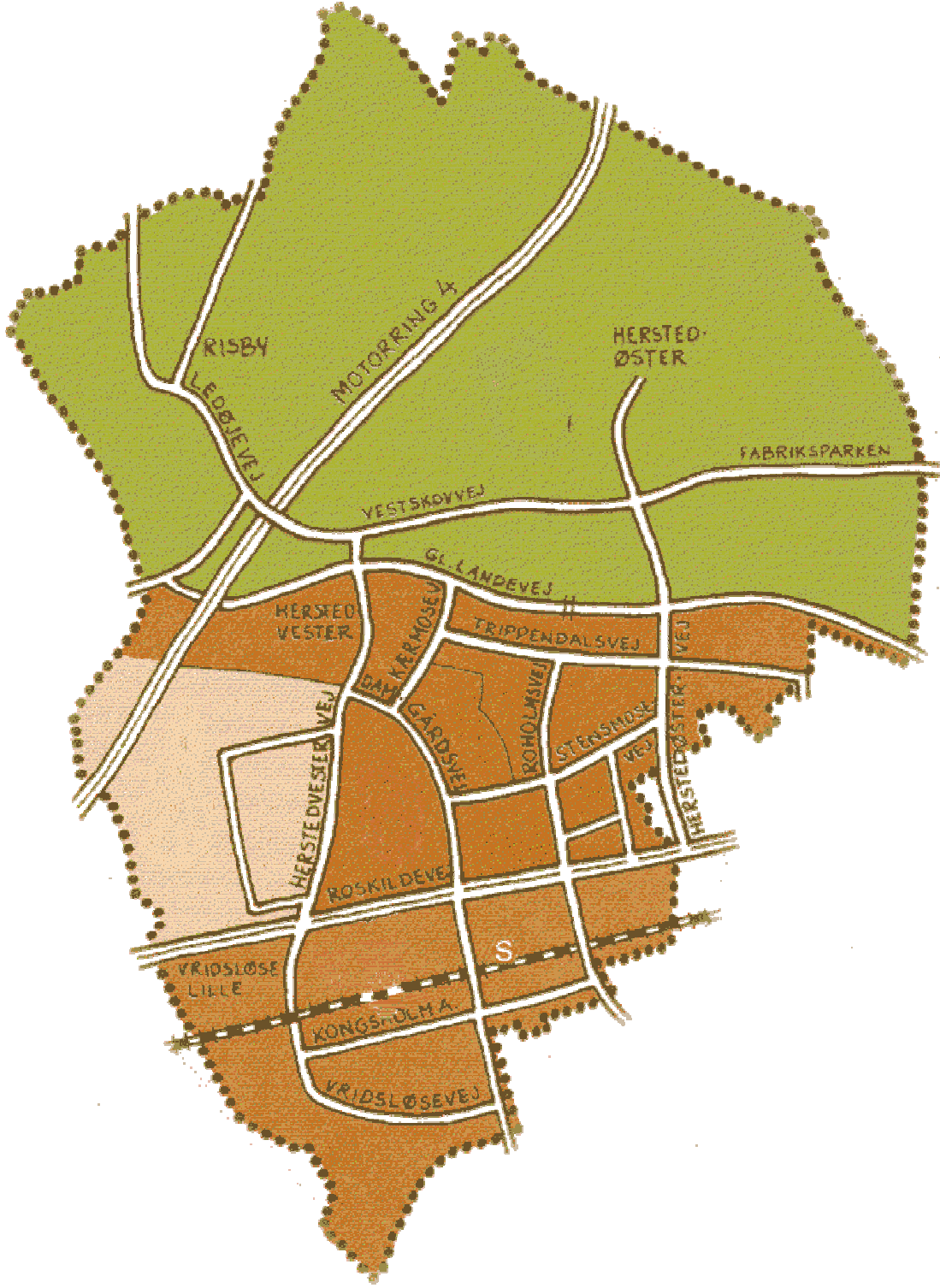

Rapport om Albertslund Kommune & Kommunalpolitik

Skrevet af: Kenneth René Larsen

Indholdsfortegnelse

Det kommunale selvstyre	3
Kommunal Planlægning	4
Albertslund Kommune	6
Kulturlivet i Albertslund	8
Kommunalbestyrelsen	9
Borgmesteren	9
Kommunalpolitik	10
Nøgletal for Albertslund kommune	13
Hvis jeg blev valgt til kommunalbestyrelsen	14

Det kommunale selvstyre

Indtil grundloven i 1849 havde kongen enevælde, dvs. at han bestemte i selv de mindste sager. Nogle landsbyer havde i nogen udstrækning selvstyre, ang. lokale forhold via deres bylav. På landet var der fra 1790'erne udpeget sognefogeder, hvis opgave det var at holde ro og orden, opkræve penge til f.eks. fattig- skolekassen, anholde forbrydere og sammen med præsten være det offentlige repræsentant. I 1803 indførtes en form for lokal medindflydelse i spørgsmålet om behandling af de fattige. Det betød at der i alle sogne blev nedsat fattigkommissioner, bestående af præsten som formand og et par lokale bønder, de administrerede de penge der blev indsamlet i sognet til fattigkassen. Efter at det i 1814 blev fastlagt ved lov at der skulle være undervisning af børnene, blev der på samme måde nedsat en skolekommission. Fra 1841 fik landkommunerne ret til gennemvalgte forsamlinger, at styre en del af deres lokale sager. Der blev valgt et sogneforstanderskab, der bestod af præsten og et antal udvalgte bønder. For at kunne stemme til disse råd, skulle man være mand, fyldt 25 år, og eje en vis mængde jord. Det var således forbeholdt de bedst stillede, at vælge sogneforstandere. Sogneforstanderskabets opgaver var først og fremmest fattigvæsen, skolevæsen og vejvæsen. Senere kom andre opgaver til, bl.a. i 1861 fik de til opgave at administrere det lokale brandvæsen.

De kommunale udgifter finansieredes udelukkende ved opkrævning af skatter, i starten blev der opkrævet særskilt til de forskellige kasser; skolekassen, fattigkassen og vejvæsen. I 1868 blev det slået sammen til en fælles kassen, og sogneforstanderskabet blev afløst af et sogneråd. Når der var valg, opstillede man som enkeltpersoner, der var ingen partier eller opstillingslister. Først i 1909 opstillede 3 kandidatlister A, B & C, hvilket gav større valgmuligheder. Ved sognerådsvalget i 1929 brugte man for første gang partibetegnelser i forbindelse med listens ellers anonyme bogstaver. Indtil århundredeskiftet var den kommunale administration så lille, at alle sager blev behandlet på det månedlige sognerådsmøde. Selvom sognerådet gennem sine 100 års levetid havde fået stadig flere opgaver, blev selv i midten af 1900-tallet intet afgjort administrativt, alt kom på dagsordenen. På samme møde behandlede man f.eks. omfattende byggeanlæg og gav tilladelse til installation af elektrisk komfur i privat hjem. I 1933 blev gennemført en række love på det sociale område, sognerådet skulle nu vælge et socialt udvalg, til at tage sig af socialsagerne. I 1938 blev det en forpligtigelse for kommuner med over 1000 indbyggere at lave en byplan. Det skulle være en dispositionsplan, dvs. en overordnet plan for hele kommunen, der viste hvordan man ville disponere over de forskellige arealer, bestemmelser om vejes beliggenhed, offentlige bygninger, kirkegårde ol.

I 1950'erne gik en række af hovedstadsområdet kommuner over til at organisere deres kommunestyre efter reglerne for købstadskommunerne, den såkaldte Gentofte-status. En af følgerne af købstadsordningen var, at sognerådsformanden kunne kalde sig borgmester.

Kommunestyret før 1970 var opdelt i 3 hovedtyper kommuner, sognekommuner, købstæder og amtskommuner. Købstæderne var, ligesom København og Frederiksberg, der løste både primære kommunale opgaver og amtsopgaver, mens sognekommunerne på landet kun havde de primære opgaver. Amtskommunerne lå som overkommune over sognekommunen og løste amtsopgaverne på landet.

Kommunalreformen 1970 betød en ny kommunestruktur, en ny opgavefordeling imellem stat og kommuner, der gradvist blev indført efter 1970, og en ny økonomisk byrdefordeling; en økonomisk udligningsordning mellem staten og kommunerne og indbyrdes mellem kommunerne. Før 1970 var der 1388 kommuner, det blev nu reduceret til 275, imens antallet af amter blev reduceret fra 108 til 14.

Resultatet af disse og efterkommende ændringer er, at vi i dag har en kommunestruktur, der er unik i Europa. 2/3 af de samlede offentlige midler administreres af kommunerne, som selvfølgelig må indrette sig efter statens overordnede økonomiske politik for landet som helhed, der varetages af finansministeriet. Men dette sker ikke ved diktat fra finansministeriet og ud til de enkelte kommuner, men ved frivillige aftaler mellem parterne.

Bistandsloven i 1976 medførte større opgaver til kommunerne, nu skulle man fremover kun tage til sin bopælskommune, med sine sociale problemer. Kommunen skulle tilbyde bl.a. enlige og familier vederlagsfri løbende vejledning og var forpligtet til ved opsøgende virksomhed at rette et sådant tilbud til enhver, som må antages at trænge hertil.....som udtrykt i bistandslovens § 28.

Det lokale folkestyre, som kommunerne faktisk er, bliver styret af en kommunalbestyrelse (byrådet), som bliver valgt hvert 4. år, i November. En kommunalbestyrelse består typisk af 17 til 25 medlemmer, men i de små kommuner er der nogle steder helt ned til 11 medlemmer i en bestyrelse, Byrådet ledes af Borgmesteren, som har den udøvende myndighed sammen med de nedsatte udvalg. Det er Borgmesteren der skal sørge for at byrådets beslutninger føres ud i livet. Dermed er kommunalbestyrelsen ”Den besluttende myndighed”, og Borgmesteren er ”Den udøvende Myndighed”.

Hvis en Borgmester kommer i mindretal i forbindelse med nogle afstemninger, kan han ikke udskrive nyvalg som statsministeren kan, der er valg hvert 4. år, derfor sker det langt mere at der er samarbejde med de forskellige partier i et byråd, end der er i folketinget, for i byrådet nytter det ikke så meget bare at være i opposition, uden at ville forhandle noget som helst.

Økonomiudvalget er det vigtigste udvalg, derfor er Borgmesteren altid formand, økonomiudvalget kommer alle forslag der har økonomiske konsekvenser for kommunen, samtidig er det også udvalgets opgave at varetage kommunens økonomi, ligge årsbudgetter, samt løn - og personaleforhold.

Socialudvalget skal tage sig af de sager der hører under Social – Sundhedsforvaltningen. Det er alle de sociale institutioner (børnehaver, fritidsordninger og plejehjem osv.), den forvalter også Bistandsloven. Socialudvalget har selvstændig beslutningsmyndighed i sager om ansøgninger til kontanthjælp, ol.

Kulturudvalget omfatter også undervisning, f.eks. folkeskolen, voksenundervisning, biblioteker og alt andet der har med kultur at gøre.

Teknisk udvalg skal tage sig af det lokale vejnet, kloakker, varme anlæg/værker, bygge og bolig sager, men det er kun lokalt.

Kommunal Planlægning

Staten varetager landsplanlægningen.

Amterne foretager regionsplanlægningen.

Kommunerne skal lave kommuneplaner og lokalplaner der fastlægger udbygning af kommunen, hvor der skal være boliger, hvor der skal være industri og grønne områder osv.

Derfor må man ikke end gang bygge en carport eller noget lignende i byen uden at søge om byggetilladelse først.

Budgettet i Kommunerne er store for de har mange opgaver de varetager, derfor er der nogle store driftsomkostninger i kommunerne, derfor må kommunerne jo også have nogle indtægter.

Dem få de ved at lade forældrebetaling for børnehaver og fritidsordninger osv.

Staten refunderer typisk 50 % af hvad Social – Sundhedsforvaltningen udbetaler efter bistandsloven og 100 % af udgifterne til pensioner, dog refunderer staten ikke mere end 35 % til førtidspensioner, der er blevet tilkendt efter 1999.

Bloktilskud afhænger hvor stort behov den enkelte kommune har, de kan variere meget efter hvilke behov kommunen har angående folkeskoler, fritidshjem, veje m.m.

Kommunal udligning, er en måde at gøre kommunernes indtægter lige store i forhold til indbyggere, så de rige kommuner må betale til de fattige kommuner.

Det forhold, at kommunernes udgifter hovedsageligt finansieres af kommunernes "egne indtægter" indebærer, at der ville blive meget store forskelle i serviceniveau og skattetryk mellem kommunerne, hvis der ikke fandtes en udligning mellem kommunerne.

En kommune med et lavt skattegrundlag skulle eksempelvis opkræve en høj skatteprocent, hvis man ville tilbyde borgerne en service, der lå på niveau med den service, der tilbydes i andre kommuner.

Beløb der fordeles i tilskuds- og udligningssystemet. Primærkommuner 2001

	Antal kommuner	Beløb mio. kr.
Statstilskud		
Kommuner der modtager tilskud	275	21.875
Landsudligning		
Landsudligning af beskatningsgrundlag		
Kommuner der får tilskud	224	3.964
Kommuner der yder bidrag	51	-3.964
Tilskud til kommuner med svagt beskatningsgrundlag		
Kommuner der modtager tilskud	138	770
Udligning af udgiftsbehov		
Kommuner der modtager tilskud	112	1.260
Kommuner der yder bidrag	163	-1.260
Hovedstadsudligning		
Udligning af beskatningsgrundlag		
Kommuner der får tilskud	31	1.592
Kommuner der yder bidrag	19	-1.592
Udligning af udgiftsbehov		
Kommuner der får tilskud	14	543
Kommuner der yder bidrag	36	-543
Tilskud til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet		
Kommuner der får tilskud	Varierer	256
Kommuner der yder bidrag	50	-256

Anm.: Omfatter primærkommunale del af Københavns og Frederiksberg Kommuner. Beregning på baggrund af statsgaranti for 2001.

Skatter. de fire ovennævnte indtægter kan ikke dække alle kommunens udgifter, derfor må kommunen opkræve kommuneskat (indkomstskat), det de mangler for at få budgettet til at løbe rundt. det kan dog gøres på mange forskellige måder, der er grundskyld (ejendomsskat), plus at kommunerne også får en del af selskabs-skatterne.

Albertslund Kommune

Albertslund Kommune ligger 15 km vest for København. Byen har i dag knap 30.000 indbyggere. Albertslund kommune har haft en kraftigere befolkningsudvikling end nogen anden kommune i Danmark. Fra godt 3000 indbyggere i 1963 steg befolkningskurven drastisk, til der omkring 1975 var næsten 31.000 indbyggere.

Albertslund kommune består af det der før hen hed Herstederne, og bestod af de 2 sogne Herstedøster og Herstedvester, der sammen udgjorde et pastorat, dvs. den samme præst fungerede i de 2 sogne. Omkring 1850 var der kun få huse udenfor Herstedernes landsbyer. Langs Roskildevejen lå nogle enkelte husmandssteder. Den vigtigste datidige forandring i kommunen kom ved åbningen af Statsfængslet i 1859, på den tid kaldet Forbedringshuset. Det betød at en ny type arbejdere kom til kommunen – fængselsfunktionærerne. Fængslets ansatte kom til at præge den by der opstod langs Roskildevej. Mange af husene var opført af enten ansatte på fængslet eller af de handlende og håndværkere, der mere eller mindre levede af fængslets beliggenhed. Efter århundredeskiftet fortsatte byen langs Roskildevej med at vokse og fik navnet Vridsløselille. Bebyggelsen blev efterhånden mere sammenhængende, især området tættest på fængslet, og var i høj grad beboet af fængselsfunktionærer.

Først i 1925 fik Herstedernes kommune et kontor. Før den tid måtte man opsøge sognerådsformanden, eller de andre medlemmer privat, hvis man skulle i kontakt med kommunen. I 1923 fik sognerådsformanden tilskud til at kunne lønne en medarbejder, og i 1925 gav man sekretæren lov til at indkøbe en skrivemaskine, forhold som vi nok ikke rigtig kan forstille os i dag. Sekretæren var også kassere i kommunen og der blev indført et kasse- regnskabsudvalg. Personalestaben voksede dog, men var dog ikke nogen stor arbejdsplads. Det samlede personale bestod i 1939 af 15 personer, og selv om staben i 1950 voksede til 28 – hvoraf de fleste var ansat på skolerne, var det stadig kun en lille gruppe der kunne kalde sig kommunalt ansat.

Albertslund byvåben er fra 1952, og det var tidligt for en sognekommune, at få sit eget byvåben. Mange små kommuner fik først deres byvåben i forbindelse med kommunesammenlægningen i 1970'erne. I 1951 var Albertslund kommune, der på det tidspunkt hed Herstedernes kommune en mindre sognekommune på ca. 3500 indbyggere. Byvåbnet blev til i forbindelse med bygning af den nye amtsgård, hvorfra der kom anmodning til Herstedernes kommune om at indsende deres byvåben som så skulle pryde amtsgårdens facade. Byvåbnet blev tegnet af heraldikeren og tegneren Jens H. Quistgård. Vejrhanen blev valgt som kendetegn for kommunen, som dengang var en landbrugskommune. Hanen skulle symbolisere landbruget og bogstaverne Ø og V stod for kommunenavnene, Herstedøster og Herstedvester. Kommunen skiftede først navn til Albertslund i 1973.

Københavns vækst blev i sidste ende grunden til, at Albertslund er blevet til forstadskommune som den er i dag. I 1947 blev "skitseforslag til en egnsplan for Storkøbenhavn" bedre kendt som "fingerplanen" for dens hovedidé var at byvæksten i Storkøbenhavn skulle følge S-togslinierne, der strækker sig ud fra Københavns centrum som 5 fingre på en håndflade. S-togsstationerne skulle så danne centrum for byerne, mens arealerne imellem fingrene ikke skulle bebygges. I fingerplanen lå Herstederne et stykke ude af pegefingern, og der var endnu ikke ført S-tog hertil. I 1955 bad Herstedernes kommune med sognerådsformand Hans Nielsen i spidsen, en af mændene bag "fingerplanen" Peter Bredsdorff om at udforme en plan for byggeriet omkring Albertslund. Bredsdorff og kommuneingeniøren Chr. Høgh, blev i praksis de 2, der kom med den endelige byplan. Planen om Albertslund var den hidtil største samlede plan for en by, der ikke var bygget endnu. Der var ingen andre steder i Danmark, man på dette tidspunkt havde tænkt så stort, en by til 16.000 indbyggere opført på den bare mark.

Hovedprincipperne i byplan var at S-togsstationen skulle være byens trafikale midtpunkt. Ved stationen skulle der være center med butikker og institutioner, og indenfor gangafstand skulle den koncentrere bebyggelse så være. Albertslund Syd skulle have et differentieret trafiksystem, dvs. dobbeltnet af veje og stier. S-toget kom til Albertslund i 1963. Fængselsbyen var blevet afløst af S-banebyen.

Kommunens administration i starten af 1960'erne bar, trods det omfattende byggeri, stadig præg af landkommunens beskedne forhold. På kommunekontoret var en kontorchef daglig leder af administrationen, en ekspeditionssekretær tog sig af såvel socialforvaltningen som bogholderiet. Seks assistenter og to kontorelever udgjorde det resterende personale.

Forvandlingen fra Herstederne til Albertslund skete på få årtier, i et tempo der ikke før var set her i landet. Den eksplosive vækst havde både sine fordele og ulemper. Fordelene var at tempoet gjorde at problemer og behov måtte løses undervejs, og det gav et tæt samarbejde mellem borgere og kommune, og man havde som sådan indflydelse på sin egen bys tilblivelse. På den anden side blev meget gennemført så hurtigt at mange af byens bygninger siden har måtte gennem omfattende og kostbare renoveringer og dele af Albertslund i dag lider under manglende vedligeholdelse.

Dagbladet skrev i januar 1964; Det er helt sikkert, at der ikke findes magen til kommune som Herstederne i hele landet. Man omskaber i lyn tempo et landsbysamfund til et af landets mest moderne bysamfund. Senere på året skrev samme avis, at udviklingen i kommunen gik så stærkt at selv den mest amerikanske amerikaner ville være grøn af misundelse.

Albertslund Syd var først og fremmest symbolet på en moderne by, da den stod færdig. Albertslund blev kendt viden om for bebyggelsens ensartede lave struktur, i en tid hvor der ellers blev bygget i højden, og de hvide lave gårdhavehuse gjorde at den hurtigt fik øgenavnet "Araberbyen". Vittigheden lød, at det eneste der manglede, var nogle palmer og en mand med en kamel.....

Albertslund-projektet var realiseringen af den socialdemokratiske drøm om at bygge gode boliger for almindelige mennesker. Men det var ikke kun boligerne, man havde en drøm om et bysamfund, betragtet som en helhed. Mennesket var ikke kun et individ, der opholdte sig på arbejdspladsen og i hjemmet, men også en del af samfundet. Hans Niensens (tidligere sognerådsformand og fra 1964 borgmester) vision om en by for arbejderklassen, kom fra den Socialdemokratiske boligpolitik, der var begyndt i 1930'erne. Men det gik i starten ikke helt som det skulle, de nye boligformer tiltrak de

”forkerte” mennesker. Albertslund blev for attraktiv og tiltrak ikke kun faglærte arbejdere, men også veluddannede, højtlønnede og intellektuelle, der bestemt ikke havde deres hjerte hos socialdemokratiet. Indbyggertallet voksede drastisk fra 3600 i 1960 til 31.000 i 1975. De mange tilflytninger gav store økonomiske problemer, for det kostede dyrt at bygge de mange skoler og institutioner som der pludselig var behov for. Herstedernes Kommunes økonomi var så spændt, at Borgmester Hans Nielsen truede med at aflevere byens nøgler til Indenrigsministeriet, hvis der ikke blev givet de nødvendige lån til opførelser af skoler, varmeværker, m.m.

Den 1. april 1966 fandtes kun 3 skoler og 3 børnehaver i kommunen og fritidshjem og vuggestuer fandtes ikke. Skoleelevernes antal voksede fra ca. 500 elever i 65/66 til knap 3400 i 69/70. I løbet af 15 år blev der bygget over 80 institutioner. Den store tilflytning af familier hvor begge forældre var erhvervsaktive, var en af grundene til det store behov for børneinstitutioner. 40 % af befolkningen i Albertslund var under 18 år, hvilket gav en skæv befolkningsdeling. Den skæve fordeling er dog ikke fortsat idet der flyttes meget imellem kommunerne i Storkøbenhavn. Men det bevirkede dog at behov og udvikling ændrede sig med tiden, børnehaver blev nedlagt til fordel for fritidshjem, behovet for plejehjem og ældreboliger er blevet større med tiden. Mange indvandre søgte bopæl på Vestegnen, især i Ishøj og Albertslund, hvilket gav andre befolkningsmæssige skævheder. Det har i mange år været svært at få placeret alle de børn som skulle have specialundervisning i Dansk og andet. I 1988 var 8 % af indbyggerne indvandre, i dag er tallet ca. 10%.

Kulturlivet i Albertslund

Med hensyn til kulturlivet blev der lagt meget vægt på at Albertslund ikke skulle blive en ”soveby” og der blev gjort en stor indsats fra kommunens side for at kulturlivet skulle udvikle sig.

Som noget karakteristisk for Albertslund, blev kulturlivet lagt i faste rammer. I 1969 oprettedes som det første sted i landet en Fritidsforvaltning, der administrerede fritidstilbudene til borgerne, lige fra teaterforestillinger til gokartbanen m.m. F.eks. gav kommunen tilskud til foreninger til at afholde kulturelle arrangementer, koncerter, foredrag, teater m.m.

F.eks.:

Den årlige festuge blev indført, med et væld af arrangementer.

Den årlige Børnefestuge blev indført i 1984

Feriearrangementer i skoleferierne; tilbud til alle børn, kolonier, sommerlejr, ridning, udflugter og biografforevisninger m.m.

Albertslundhuset med biograf, bibliotek og teatersal, åbnede i 1973, som et samlingspunkt for kommunens kulturliv. Biografen som blev taget i brug i 1974 var en af de første herhjemme, der kunne vise 2 film samtidig.

Kongsholmcentret som indeholder musikskole, voksenundervisning, sprogcenter.

Damgårdshave: der er et ældrekulturcenter, der er til alle Albertslund-borgere der er over 55 år, der er alle mulige aktiviteter, og der kan oprettes nye efter behov.

Vikingelandsbyen, Landsbyen er indhegnet på gammel vis, og området indrettes med huse, køkkenhaver og forskellige arbejdspladser, som alle er blevet til ved hjælp af arbejdsredskaber og metoder fra vikingetiden. Landsbyen indgår som en del af projektet "Danmarkshistorien i Vestskoven.

Naturskolen i Vestskoven

”Dyregården” i Vridsløselille, hvor børn og unge kan komme og se et landbrug som det blev drevet i 1930’erne. Gården er et meget yndet udflugtsmål for vuggestuer og børnehaver, med dens store udvalg af dyr.

Kommunens 2 kommunale rideskoler: Hjørnegården og Albertslund Rideklub
Gokartbanen med tilhørende værksteder m.m.

Kommunalbestyrelsen

Albertslund Kommunalbestyrelse har 21 medlemmer, som er valgt for en 4-årig periode. Den nuværende kommunalbestyrelse sidder i perioden 1. januar 1998 til 31. december 2001. Socialdemokratiet har haft flertal i sognerådet siden 1943. I 1950 opstillede Det Radikale venstre for første gang i mange år, og socialdemokraterne ville ikke indgå valgforbund med dem, havde de gjort det, kunne valgnederlaget været undgået. Det er den eneste gang at socialdemokratiet ikke har haft flertal i Albertslund kommune.

Følgende partier er repræsenteret:

- (A) Socialdemokratiet: 11 medlemmer
- (C) Det konservative Folkeparti: 3 medlemmer
- (F) Socialistisk Folkeparti: 3 medlemmer
- (O) Dansk Folkeparti: 1 medlem
- (V) Venstre: 1 medlem
- (Ø) Enhedslisten: 2 medlemmer

Borgmesteren

Finn Aaberg er socialdemokrat & Borgmester, og har været Borgmester siden 1978, siddet i kommunal bestyrelsen siden 1970, Finn Aaberg har egentlig ikke nogen uddannelse han var ellers i gang med at læse til folkeskolelærer, men han valgte at stoppe sin uddannelse for at tage sig af posten som Borgmester . I dag sidder hans søn, Hjalte Aaberg også i kommunalbestyrelsen.

Kommunalpolitik

Kommunalreformen 1. April 1970. Efter følgende blev de dengang 1388 Kommuner sammenlagt til de 275 kommuner vi kender i dag, men den gang talte de om at det kun var første runde, men der er endnu ikke kommet nogen anden runde i sammenlægning af kommuner, der er nogle få kommuner der har sammenlagt sig siden, men det er et fåtal. I samme reform fik Kommunerne også mere selvstændighed, fordi dengang skulle de ansøge om næsten alt i ministeriet, fordi staten gav tilskud, og det var tilskud på en helt anden måde end den vi kender i dag.

Vælgerne i tvivl

Ved kommunalvalg beslutter mange vælgere sig i sidste øjeblik, fordi de ikke kan stemme som ved folketingsvalg.

Danmark er kendt som et land præget af politisk harmoni. Det gælder ikke mindst dansk kommunalpolitik. Så hvorfor overhovedet interessere sig for kommunalvalg politikere er jo alligevel enige, når det kommer til stykket. De bliver op til kommunalvalget nærmest uenige af høflighed over for vælgerne. I den kommunalpolitiske hverdag arbejdes der som regel fredeligt og bredt sammen. Det er op til dette valg set at en/nogle kandidater ikke bliver genopstillet af deres parti fordi de har samarbejde for meget med de andre, og af den grund måske ikke fuldt deres partipolitik.

En sådan opfattelse møder man ikke sjældent, hvis man diskuterer kommunalpolitik med såkaldte »almindelige mennesker«, men så sandelig også, hvis man diskuterer med mange kommunalpolitikere! Som svar til opfattelsen kunne der siges en masse om de politiske forskelle, der faktisk eksisterer, om at demokratiet er et ringe politisk system men det mindst ringe og om valgenes vigtighed for demokratiet. En sådan argumentation skal ikke fremføres her. Derimod skal der argumenteres for, at kommunalvalg faktisk er spændende i sig selv.

De hjemløse (partiløse) vælgere

Kommunalvalget er først og fremmest spændende, fordi vælgerne er langt mere i tvivl under et kommunalvalg end under et folketingsvalg. Ved folketingsvalg har hele 75% af vælgerne som regel besluttet sig, allerede inden valget udskrives. Ved kommunalvalgene er det derimod færre - i 1993 kun cirka 60%, som beslutter sig så tidligt. Ved kommunalvalget i 1993 besluttede 1,7 mio. vælgere sig før valgkampen, mens 1,2 mio. besluttede sig under valgkampen og heraf hele 300.000 på selv valgdagen. En væsentlig forklaring på denne tvivl hos vælgerne er, at mange vælgere ved kommunalvalget bliver »hjemløse«. I 1993 var der tre store partier: Socialdemokratiet, Venstre og Det Konservative Folkeparti stillede op overalt i landets 275 kommuner. De øvrige partier opstiller i 60-200 kommuner. Mange vælgere kan altså ikke selv om de vil stemme på det parti, de normalt stemmer på ved folketingsvalg.

Kandidaternes antal og kvalitet

Antallet af kandidater ved kommunalvalg er faldet siden 1960'erne, hvor der var mere end 35.000 kandidater. Et foreløbigt lavpunkt blev nået i 1993 med 17.699 kandidater. Faldet er sket i to tempi. Først som et kraftigt fald i forbindelse med kommunalreformen, der betød en halvering af antallet af mandater, som skulle besættes: Fra 10.000 til cirka 4.700 mandater.

Dette betød umiddelbart en halvering af kandidaternes chance for valg, og mange kandidater valgte formentlig derfor at sig nej til at stille op. Efter Folketingets såkaldte jordskredsvalg i 1973, de mange nye partier, som opstod, og ældre partier, som blev revitaliserede, steg antallet af kandidater i 1974 til cirka 24.000 og lå på dette højere niveau frem til 1981. Kandidat tallet faldt herefter ved de tre efterfølgende valg. Udviklingen er dog ikke så dramatisk, som den store offentlige opmærksomhed kunne indikere. Ved kommunalreformen blev antallet af mandater halveret, og først i 1993 var kandidat tallet halveret. Set i forhold til antallet af mandater og antallet af kommuner var der faktisk flere kandidater i 1993 end i 1960'erne. Der var 33 kandidater pr. kommune i 1966 mod 64 kandidater pr. kommune i 1993 og 3,6 kandidater pr. mandat i 1966 mod 3,8 kandidater pr. mandat i 1993.

Mindst lige så interessant som diskussionen af kvantitet er spørgsmålet om kandidaternes kvalitet, eksempelvis de mange diskussioner om, at der i kommunalbestyrelserne set i forhold til befolkningen populært sagt er for mange midaldrende mænd med offentlig ansættelse. De forskellige skævheder, som kan findes, er karakteriseret ved, at skævhederne vokser, dvs. er kumulative. Eksempelvis falder andelen af kvinder for hvert trin, som tages op ad rekrutteringspyramiden: Partimedlem, kandidat, kommunalbestyrelsesmedlem og borgmester. At der er få kvinder i danske kommunalbestyrelser skyldes såvel kvinders eget fravalg som partiernes udvælgelse og rangordning af kandidaterne og vælgernes fravalg af kvinder. I international målestok er der dog forholdsvis mange kvinder i kommunalbestyrelserne.

Partiernes valgkampagner

Valgkampen er på mange måder en ulige kamp. Nogle lokale partiorganisationer har hundredtusindvis af kroner til rådighed, mens andre intet valgbudget har. De socialdemokratiske partiforeninger er topscorere med næsten 60.000 kr. i gennemsnit til valgkampen, fulgt af Det Konservative Folkeparti og Venstre med henholdsvis cirka 40.000 og 30.000 kr. De øvrige partiers lokalorganisationer har alle i gennemsnit mindre end 10.000 kr. til rådighed. Set i forhold til antallet af husstande i kommunerne, har Socialdemokratiet og Venstre henholdsvis 9 kr. og 5,50 kr. at gøre godt med for de enkelte husstande, fulgt af Det Konservative Folkeparti og SF med henholdsvis 3,30 og 2 kr. Også Fremskridtspartiet og lokallisterne har mere end 1 krone pr. husstand, mens de øvrige partier har fra 80 øre og nedefter. Der er altså ikke grundlag for ekstravagante valgkampagner for særligt mange partier. (Alle de forgående tal er fra 1993).

Det er en del af baggrunden for, at mange af partiernes valgkampagner forekommer temmelig traditionelle. Næsten alle lokale partiorganisationer deltager i vælgermøder, køber annoncer i lokale ugeblade, husstandsomdeler pjecer til større eller mindre dele af kommunens husstande samt hænger plakater op. Omkring halvdelen uddeler pjecer på gader og stræder, køber annoncer i dagblade og hvilket er bemærkelsesværdigt deltager i spørge- og debatprogrammer i lokale radiostationer. Lokalradioen er slået igennem som en ny mediekanal for partierne, mens lokal-tv bruges af langt færre.

Valgets resultat

Men hvad afgør i den sidste ende valgresultatet: De lokale partiorganisationers valgkampagner? Borgmestereffekten? Den førte politik? Eller de landspolitiske vinde?

Svaret er ganske kompliceret og kan i virkeligheden kun gives præcist for den enkelte kommune ved det enkelte valg. De landspolitiske tendenser eller valgvinde blæser over landet med stor kraft, men slår ikke ned i kommunalpolitikken med fuld styrke set på landsplan cirka med halv kraft så en landspolitisk fremgang på fx 10 procentpoint slår igennem i kommunalvalgets landsresultat med 5-6 procentpoint.

Betragtes de enkelte kommuner, bliver billedet endnu mere broget. En række studier har vist, at politikerne forsøger at gøre vælgerne venligt stemt gennem den førte politik ved at øge serviceniveauet og give lavere skatter eller undlade skattestigninger i valgåret og det efterfølgende år. Det kan ligeledes vises, at vælgerne i et vist omfang belønner politikerne for dette.

Borgmestereffekten er et velkendt udtryk, men styrken af denne effekt har været omdiskuteret. Det kan nu påvises, at borgmestereffekten kommer umiddelbart efter magtskiftet i en kommune, når et parti overtager magten fra et andet parti. Er det nye borgmesterparti et mindre parti med omkring 10% af stemmerne, kan der forventes en fremgang på ca. ét procentpoint, mens et større parti, som i forvejen har omkring 50% af stemmerne, kan forvente en fremgang på 2,5-3 procentpoint.

Partiernes valgkampagner gør sig gældende i form af en kampagneeffekt, der størrelsesmæssigt er lidt større end borgmestereffekten. Vælgerne belønner helt kontant de partier, som fører en mere intensiv kampagne end de øvrige partier i kommunen.

Der kan altså peges på en række generelle tendenser, men som det gælder alle tendenser, kan der opstå undtagelser. Undtagelser kan for det første tilskrives valgkampens dynamik, hvor en sag, et tema eller en personstrid kan vælte alle beregninger om borgmestereffekt, landspolitiske tendenser og partiernes valgkampagner. For det andet kan afvigelser fra de generelle tendenser forårsages af kommunens kultur. Hvor der generelt kan påvises en effekt af stor partiaktivitet, kan personlig profilering i visse dele af landet virke stik imod hensigten, hvis den lokale kultur indeholder en klar norm om, at det ikke er passende, at man som enkeltperson fører sig for meget frem.

Betyder valget noget?

Spørgsmålet »betyder valget noget?« kan forekomme meningsløst for politikere, som brænder for genvalg, eller som håber på en borgmesterpost. De ved, at ethvert valg er marginalernes valg. Den sidste stemme kan afgøre, om flertallet tipper til den ene eller anden fløj, om den ene eller anden person vælges, eller om et parti kommer ind eller ej. Så selvfølgelig betyder valget noget.

Valget betyder ikke mindst noget for, hvilke personer som vælges. Cirka 30% af kommunalpolitikere udskiftes, mens 70% genvælges. To tredjedele af de politikere, som ikke genvælges, har valgt ikke at genopstille, så kun 10% mindre end 500 af landets 4.700 kommunalpolitikere kasseres direkte ved valghandlingen. Vælgerne bakker altså i det store hele op om partiernes »indstillinger«.

I partier med partiliste vælges cirka 12% ved, at de på grund af personlige stemmer sprænger listen og bryder partiorganisationens prioritering. Hvis rækkefølgen på listerne med sideordnet opstilling også betragtes som udtryk for en form for prioritering, er der her tale om, at cirka 19% vælges som »overspringere«.

Kommunalvalgene er i et stort omfang udtryk for, at vælgerne bekræfter og bakker op om partiernes prioritering af kandidaterne. Men kan det være anderledes i et land, som ikke blot kendetegnes ved harmoni, men som også kendetegnes ved stor tilfredshed med demokratiet og dets funktionsmåde? Hvor mindre end halvdelen af vælgerne var tilfredse med demokratiets funktionsmåde omkring jordskredsvalget i 1973, er tilfredsheden siden vokset støt og roligt, og omkring tidspunktet ved kommunalvalget i 1993 svarede næsten fire ud af fem danskere, at de er tilfredse eller meget tilfredse med demokratiets funktionsmåde.

Nøgletal for Albertslund kommune

		<i>Årstal</i>
Indbyggertal	29.201	(2001)
Befolkningstæthed (indb./km ²)	1.273	(2000)
Arbejdspladser pr. 100 indbyggere	76	(1999)
Fuldtidsledige pr. 100 17-66 årige	5,2	(1999)
Statsborgere fra EU/Norden/USA pr. 10.000 indbyggere	195	(2000)
Statsborgere fra 3. lande pr. 10.000 indbyggere	990	(2000)
Beskatningsniveau	20,85%	(2001)
Kommuneskat	19,9 %	(2001)
Amtsskat	11,7%	(2001)
Kirkeskat	0,67 %	(2001)
Indtægter fra indkomstskat pr. indbygger	22.369	(2001)
Indtægter fra ejendomsskat pr. indbygger	4.658	(2001)
Indtægter fra selskabsskat pr. indbygger	1.503	(2001)
Indtægter fra tilskud og udligning pr. indbygger	10.649	(2001)
Pladser i pr. vuggestuer pr. 100 0-2 årige	15,1	(2000)
Personale pr. vuggestueplads	0,3	(2000)
Månedlig takst for vuggestue	1.715	(2001)
Pladser i børnehaver pr. 100 3-5 årige	42,4	(2000)
Personale pr. børnehaveplads	0,2	(2000)
Månedlig takst for børnehaveplads (fuld tid)	1.430	(2001)
Gennemsnitlig klassekvotient i skoler	20,85	(2000)

Hvis jeg blev valgt til kommunalbestyrelsen

Et anstændigt serviceniveau

Det kommunale serviceniveau skal leve op til hensigterne i den sociale lovgivning. Det er nemlig din kommune, som afgør, hvor meget eller hvor lidt omsorg vore ældre & handicappede medborgere skal tilbydes. Hjemmehjælpen er en meget vigtig del af omsorgen - især for de allersvageste grupper, der lider mest under ensomhed og manglende tryghed. Der skal bevilges den hjemmehjælp, som er nødvendig for den enkelte. Jeg accepterer ikke, at hjælpen er afhængig af, om kommunen skal spare eller ej. Er der ikke råd, så skal der skaffes råd - også selv om det betyder lidt højere skat. Jeg ønsker hjemmehjælpen delt i omsorg og praktik, således at hjemmehjælperne kan koncentrere sig om den personlige omsorg. De praktiske opgaver kan klares af andre, eksempelvis af et hjemmeservicefirma. Der skal etableres små, overskuelige boligmiljøer, så senil demente sikres et værdigt liv. Der skal være fast personale. Trygge omgivelser er det bedste værn mod, at senil demente flakker om i hjælpeløs tilstand. I de kommende år vil der blive mange flere gamle. Mange vil få svært ved at klare sig selv, og kommunen må derfor tidligt gå ind og sikre etablering af flere ældreegnede boliger.

Kultur betaler sig

Jeg støtter gerne kulturen. Den spænder over kunst, museer, teatre, biblioteker, musik, idræt og en mængde foreningsaktiviteter. Kultur koster penge - men det er en investering, der på mange måder betaler sig. Et aktivt kulturmiljø er værd at leve og bo i.

Reel indflydelse til forældrene

Jeg kræver, at forældrene har reel indflydelse på deres børns dagligdag og mulighed for at vælge den pasningsform, de finder bedst. Jeg står bag pasningsgarantien. Der skal ydes tilskud til forældre, som selv passer deres børn - ikke ved at pengene følger barnet, men for eksempel i form af tilskud til legestuer eller virksomhedsbørnehaver.

Flere timer i dansk og matematik

Folkeskolens elever skal blive dygtigere til at skrive og regne. Flere undersøgelser viser, at eleverne halter bagefter i dansk og matematik. Danmark har faktisk europæisk bundrekord i undervisningstid. Det kan vores kommune være med til at rette op på ved at afsætte penge til flere timer. Jeg ønsker en ændret skoleledelse. Skoleinspektørerne bruger i dag al for megen tid på banal administration. De skal - som lærerne - i langt højere grad bruge deres tid på det egentlige, nemlig det pædagogiske arbejde og undervisningen.

Erhvervslivet er en samarbejdspartner

Jeg ønsker en erhvervsudvikling i kommunen, der kan sikre størst mulig variation i befolkningssammensætningen og stabil beskæftigelse. Vores kommune skal gå foran i bestræbelserne på at skabe et godt erhvervsklima både for eksisterende og fremtidige virksomheder. Det skal gøres lettere at etablere og drive virksomheder. Kommuner og amter har derfor en væsentlig opgave i at mindske „bøvlet“ for erhvervslivet, det klare folketings udmærket selv.

Skatten skal ikke ned for enhver pris

Jeg mener ikke, at kommuneskatten for enhver pris skal sættes lavest muligt. Det vigtigste er, at der er råd til et anstændigt serviceniveau. Det kan ikke nytte noget, at man for at opnå vælgernes gunst sætter skatterne ned. Den kommunale service må ikke skæres ned til et utilfredsstillende minimum for eksempel ældreomsorg og folkeskole.

Sidst og ikke mindst

Hvis jeg bliver valgt til kommunalbestyrelsen vil jeg gerne sidde i økonomiudvalget, socialudvalget, fordi det er i udvalgene, det interessante arbejde foregår (*men jeg bliver ikke valgt for jeg stiller ikke op til kommunalvalget*), da Albertslund kommune står foran mange renoveringer af skoler, Svømmehallen, institutioner, centret som der er startet på at blive renoveret (1. etape) og der er stor mangel på lokaler til fritidsområdet.

Men hvem jeg har stemt på og hvem jeg stemmer på, det har jeg ikke lyst til at offentliggøre her, men ja, jeg har en holdning til mange ting, og samtidigt er et kommunalvalg, ikke det samme som et folketingsvalg, hvor jeg nok er lidt mere klar over hvem jeg vil stemme på, jeg må jo erkende at jeg kender ikke de lokale politikere i Albertslund kommune, da jeg kun har boet i kommunen i 9 måneder.

Dato Kenneth René Larsen.

Kilder: www.albertslund.dk
www.altinget.dk
www.inm.dk

Susanne Lind: Kommunal bestyrelsesmedlem i Albertslund Kommune (A).

Hjalte Aaberg: Kommunal bestyrelsesmedlem i Albertslund Kommune (A).

Bogen: Albertslund i tusind år.

Bogen: Danmark i dag.

Bogen: Albertslund 1974 - 1985.

Bogen: Albertslund 1966 - 1970.

Bogen: Albertslund.